

REGISTERBLAD

Namn:

Datum:

Område av riksintresse för naturvård i Gävleborgs län

Områdesnummer: Nr X 87

Områdesnamn: Harkskärsfjärden

Kommun: Gävle kommun

Kartblad: 13 H NO

Area: 85 ha varav 20 ha land och 65 ha vatten

Naturgeografisk region: 27 Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen.
Kustområde region VII

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m. Skärgård. Områdestyper i kust- och havsområden: Landhöjningskust

Riksvärde

Våtmarkskomplex	Topogent kärr i kustzon	Flora, fauna
	Marin strandäng	
Skärgårdslandskap		

Värdeomdöme: Harkskärsfjärden har genom förekomsten av extremrikkärr och de breda och rikt differentierade strandängarna mycket stora botaniska värden. Området är helt fritt från dikningar. Eskön i synnerhet har betydelse för friluftslivet. Den brutna kusten med ett stort antal små, skogbevuxna öar har betydande skönhetsvärden. Håmansmaren och Gräsharen är ett mångformigt våtmarksområde i ett skärgårdsområde med värdet av våtmarkskomplex, marina strandängar och topogena kärr i kustzon. I området finns en rik flora och värdefull fauna

Huvudkriterier: A Låglänt landhöjningskust som särskilt väl utvisar flackkustens utveckling med karaktäristiska strandängar
B
D Havsstrandängar med framträngande fastmarksvatten och rik flora

Stödskriterier: Mångformighet, representativitet, naturlighet, raritet, funktion, särbarhet

Förutsättningar för bevarande: Området är beroende av att fuktighetsförhållandena bibehålls och att exploatering ej förekommer. Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner kan skada naturvärdena.

Säkerställande: Klass I i länsstyrelsens naturvårdsprogram

Områdets huvuddrag: Harkskärsfjärden karaktäriseras av en örik innerskärgård som mot land övergår i stora flacka strandängszoner. Området hyser en artrik och ovanligt rikt differentierad strandängsflora. De mest skyddade strandängarna intas av högvuxen vass och säv. Innanför vasszonen förekommer ofta lerrika stränder med lågvuxna strandängar.

Strandängarna påverkas starkt av framträngande fastmarksvatten. På flera ställen övergår de, utan skarp gräns, i rikkärr eller extremrikkärr (t ex SV Gräsharen). Extremrikkärr förekommer på flera ställen i området. Skyddsvärda inslag är bl a kärrknipprot, smalfräken, trådfräken, tagelstarr, hårstarr, knottblomster, plattsäv och svartknoppsmossa.

Esköns sydvästspets och många av öarna i området hyser smala storblockiga stränder. Här finns S:t Olovsstenen som är ett stort flyttblock med gamla vattenståndsmärken.

På Esköns sydvästspets finns en väl frekventerad naturstig med vindskydd och grillplatser. Håmansmaren och Gräsharen är ett mångformigt våtmarksområde i ett skärgårdsområde med värdet av våtmarkskomplex, marina strandängar och topogena kärr i kustzon. I området finns en rik flora och intressant fauna.

Anmärkningar: VMI-ID: 13H7G01, 13H8G01 (Msp)

Referenser: Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1997. Värdefull natur i Gävleborg, naturvårdsprogram. Rapport 1997:12.

Naturvårdsverket 1994, Myrskyddsplan för Sverige.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Våtmarksinventering i Gävleborgs län.